

בני אדם. ושלמה המלך צווח ואומר, (קהלת ב) כי מה האדם שיבוא אחרי המלך את אשר כבר עשוהו. והרי נתבאר פסוק זה.

בא וראה, כתוב (שופטים ה) ה' בצאתך משעיר בצעדה משדה אדום ארץ רעשה וגו'. בפעם שרצה הקדוש ברוך הוא לתת תורה לישראל, הלך וזמן את בני עשו ולא קבלוה, כמו שנאמר (דברים לג) ה' מסיני בא וזרח משעיר למו, ולא רצו לקבלה. הלך לבני ישמעאל, ולא רצו לקבלה, שכתוב הופיע מהר פארן. כיון שלא רצו, חזר להם לישראל. כך שנינו.

עכשו יש לשאל, והרי שנינו שאין חטאה כשאדם מדקדק דיוקים בתורה וישאל שאלותיו להאיר דבריו. פסוק זה לא מתישב, ויש לשאל, הקדוש ברוך הוא כשהלך לשעיר, לאיזה נביא שלהם התגלה? וכשהלך לפארן, לאיזה נביא שלהם התגלה? אם תאמר שהתגלה לכלם, לא מצאנו זה לעולמים, פרט לישראל לבדם, ועל ידי משה. והרי נתבאר שפך צריך הפסוק לומר: ה' לסיני בא וזרח לשעיר למו הופיע להר פארן. מה זה משעיר למו? ומה זה מהר פארן? הכל יש לדעת ולהסתפל, והרי שאלנו, ולא שמענו ולא ידענו.

כשבא רבי שמעון, בא ושאל דבר כמקדם. אמר לו, הרי שאלה זו נאמרה. ה' מסיני בא, כמו שנאמר (שמות יט) הנה אנכי בא אליך בעב הענן, ומסיני בא והתגלה עליהם. וזרח משעיר למו, ממה שאמרו בני שעיר שלא רוצים לקבל, מזה האיר להם לישראל והוסיף עליהם אור ממה שאמרו בני פארן שלא רוצים

שיבוא אחרי המלך את אשר כבר עשוהו. והא אתמר קרא דא.

הא חזי, כתיב (שופטים ה) יי בצאתך משעיר בצעדה משדה אדום ארץ רעשה וגו'. בשעתא דבעא קדשא בריך הוא למיהב אורייתא לישראל, אזל וזמין להו לבני עשו, ולא קבלוה. כמה דאת אמר (דברים לג) יי מסיני בא וזרח משעיר למו, ולא בעו לקבלה. אזל לבני ישמעאל, ולא בעו לקבלה, דכתיב הופיע מהר פארן. כיון דלא בעו, אהדר לון לישראל. הכי תנינן.

השתא אית לשאלא, והא תנינן דלית חטאה כד בר נש מדקדק דיוקין דאורייתא, וישאל שאלתוי לאנהרא מלוי. האי קרא לא אתיישבא, ואית לשאלא. קדשא בריך הוא כד אזל לשעיר, למאן נביאה דלהון אתגלי. וכד אזל לפארן, למאן נביאה דלהון אתגלי. אי תימא דאתגלי לכלהו, לא אשפחן דא לעלמין. בר לישראל בלחודדיהו, ועל ידי דמשה. והא אתמר דהכי מיבעי קרא למימר, יי לסיני בא, וזרח לשעיר למו, הופיע להר פארן, מהו משעיר למו, ומהו מהר פארן. פלא אית למנדע ולאסתפללא, והא שאילנא, ולא שמענא, ולא ידענא.

כד אתא רבי שמעון, אתא ושאל מלה כמלקדמין, אמר ליה הא שאלתא דא אתאמרת. יי מסיני בא: כמה דאת אמר (שמות יט) הנה אנכי בא אליך בעב הענן, ומסיני בא ואתגלי עליהו. וזרח (דף קצ"ב ע"ב) משעיר למו, ממה דאמרו בני שעיר, דלא בעאן לקבלא, מהאי, אנהר לון לישראל, ואוסיף עליהו נהורא וחיבו סגיא. אוף הכי, הופיע ואנהר חביבות גדולה. גם כן הופיע והאיר לישראל מהר פארן,